

1.	Наслов на наставниот предмет	КРИМИНОЛОГИЈА		
2.	Код	50826		
3.	Студиска програма	ПРАВНИ СТУДИИ, МАСТЕР СТУДИИ ПО КАЗНЕНО ПРАВО		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, институт за казнено право		
5.	Степен (прв, втор, трет)	ВТОР		
6.	Академска година/семестар	ЧЕТВРТА/ први	7. Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Методија Каневчев, доктор, редовен професор Гордана Лажетиќ, доктор, редовен професор Александра Груевска-Дракулевски, доктор, вонреден професор		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):			
	Со изучување на предметот студентите ќе се запознаат со феноменолошката, етиолошката и виктимолошката димензија на криминалитетот, посебно со казненото дело како индивидуална појава, личноста на сторителот како автор на делото, жртвата на казненото дело, криминалитетот како масовна појава и, најпосле, реакцијата на поединецот и општеството во однос на казненото дело и криминалитетот.			
11.	Содржина на предметната програма:			
	<p>Криминологијата, како правна, теоретска и емпириска научна дисциплина, ги проучува феноменолошките карактеристики (појавните облици на одделни начини на вршење на казнени дела) и факторите на криминалитетот како масовна општествена појава и криминалното однесување како поедична појава, со цел негово објаснување и спречување. Иако определена како самостојна наука, со сопствен предмет и методи, криминологијата е синтетичка наука во која се интегрираат сите сознанија за криминалниот феномен. Оттука, таа е интердисциплинарна и мултидисциплинарна наука. Предметот на современата криминологија може да се посматра низ три димензии. Тоа се: феноменолошка, етиолошка и виктимолошка димензија. Првата ги проучува појавните облици на криминалниот феномен, втората неговата специфична условеност, додека пак третата го посматра од аголот на жртвата. Во рамките на предметот криминологија, може да се вочат пет елементи, и тоа: казненото дело како индивидуална појава, престапникот како автор на делото, жртвата на казненото дело, криминалитетот како масовна појава и, најпосле, реакцијата на поединецот и општеството во однос на казненото дело и криминалитетот.</p> <p>Детална структура на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Поим и предмет на криминологијата. + Виктимологија. + Темна бројка на криминалитетот и делинквенцијата. + Историски развој на криминолошката научна мисла. + Темна бројка на криминалитетот и делинквенцијата. + Историски развој на криминолошката научна мисла. + Тероризам. + Криминалитет на насилство. + Криминалитет на насилство во семејството. + Стопански (економски) криминалитет. + Криминалитет на „белите јаки“. + Сообраќајна делинквенција. + Нарко-делинквенција. + Компјутерски криминалитет. + Трговија со луѓе. + Организиран криминалитет. 			

	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Малолетничка делинквенција. ✚ Туристички криминалитет и делинквенција. ✚ Професионален криминалитет и делинквенција. ✚ Рецидивизам (повтор). ✚ Поим на криминална етиологија и причиност во криминологијата. ✚ Личноста на делинквентот. ✚ Типологија на делинквентите. ✚ Прогноза во криминологијата. 				
12.	Методи на учење:		Материјата е поделена во 12 тематски единици по 5 часа. За секоја тема на студентите однапред ќе им биде посочена соодветна литература за подготовка на часот и нивно активно вклучување во интерактивна настава. Наставата ќе се одвива преку предавања и вежби, подготовка на презентации и проектни задачи за одделните типови на криминалитет и слични проекти, посета на соодветни институции или посета на гости предавачи од соодветни институции зависно од темата на часот, учество на семинари и сл.		
13.	Вкупен расположлив фонд на време		200		
14.	Распределба на расположливото време		15 недели (5 часа неделно)		
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања – теоретска настава	75
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	25
			16.2	Самостојни задачи	/
			16.3	Домашно учење	100
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови/завршен испит		70 бода	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		20 бода	
	17.3	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 51 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Освоени најмалку 40 бода од тест и Освоени најмалку 11 бода од проектна задача (кумулятивно).		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Арнаудовски, Љупчо	„Криминологија“	Скопје: Печатница „2-	
				Година 2007	

				ри Август“, Штип	
	2.	Maguire, M., Morgan, R., Reiner, R. Мајкл Мегваер, Род Морган, Роберт Рајнер	"The Oxford Handbook of Criminology" „Оксфордски прирачник за криминологија“	third edition, Oxford University Press. (превод од Владата) Нампрес Скопје. (стр. 3-990)	2002 2010
22.2	<p>Дополнителна литература <u>Домашна литература:</u></p> <p>Арнаудовски, Љ. (1983), „Предавања по социјална патологија“, Скопје: НИО Студентски збор.</p> <p>Арнаудовски, Љ. (2007), „Криминологија“, Скопје: 2 Август С-Штип.</p> <p>Арнаудовски, Љ. и Стојановски, Т. (2002), „Трговија со луѓе-криминалитет“, Скопје: Скенпоинт.</p> <p>Арнаудовски, Љупчо (2008) „Методолошки проблеми на статистичкото евидентирање и следење на економскиот криминалитет“, МРКПК, бр.3, Скопје: Печатница „2-ри Август“, Штип.</p> <p>Арнаудовски, Љупчо и Чачева, Виолета (1979) „Повторот и повторниците“, Скопје: Институт за социолошки и политичко-правни истражувања.</p> <p>Бужаровска, Лажетик, Г./ Димитријоска, Сунчица (2017) „Извештај од истражувањето: Ризик-факторите за повторништвото кај децата заради подобра превенција на детското престапништво“, МРКПК, год. 24, бр. 1, 2017.</p> <p>Бужаровска, Лажетик, Г. (2006), „Ресторативната правда од аспект на меѓународните документи“ во Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје во чест на Димитар Поп Георгиев, том 40, Скопје: Правен факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.</p> <p>Buzarovska, Gordana, Bacanovic, Oliver, Kalajdziev, Gordan, Gruevska-Drakulevski, Aleksandra, Misoski, Boban, Gogov, Bogdanco, Ilic, Divna and Jovanova, Natasa (2014) “Students Views on the Police in the Republic of Macedonia”, Varstvoslovje, Journal of Criminal Justice and Security, Special Issue: Trust and Legitimacy in Policing and Criminal Justice, year 16, number 2014/4, ISSN 2232-2981 (online), ISSN 1580-0253</p> <p>Велкова, Татјана (1999) „Повторот кај малолетните сторители на кривични дела“, Скопје: Печатница „2-ри Август“, Штип.</p> <p>Годишници на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.</p> <p>Груевска-Дракулевски, Александра: - (2007) „Можност за прогноза на рецидивизмот“ во Зборник на трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје и на Правниот факултет во Загреб посветен на проф. д-р Фрањо Бачиќ, Скопје: Академски печат Скопје, стр.472-483;</p>				

	<ul style="list-style-type: none"> - (2008) „Рецидивизам кај економскиот криминалитет во Република Македонија“, во: Македонска ревија за казнено право и криминологија (год.15, бр.2-3, 2008), Здружението за кривично право и криминологија на Македонија, Скопје: 2-ри Август С-Штип, стр.615-631; - (2008) „Рецидивизам код малолетничког криминалитета у Републици Македонији као индикатор за (не)ефикасност казнене политике“, у Зборник радова Двадесет и првог сусрета на тама: Прво и индивидуалне вредности, Правни живот, Часопис за правну теорију и праксу, Копаоничка школа природног права Удружења правника Србије. - (2010) „Влијанието на казната затвор врз рецидивизмот“ (докторска дисертација), Скопје: Правен факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. - (2011) „Активности на Европската Унија во борбата против организираниот криминал: дали Европската Унија успешно „се организира против организираниот криминал“ во Зборник на трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје посветен на проф. д-р Никола Матовски. - (2011) „Семејството и брачниот статус: криминогени фактори и/или причини за откажување од криминално однесување“ во Зборник на трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје посветен на проф. д-р Љиљана Спировиќ-Трпеновска. - (2012) „Класификација и лични карактеристики на рецидивистите“ во Зборник на трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје посветен на проф. д-р Тодор Пеливанов. - (2013) „Семејното насилство во Република Македонија“, Македонска ревија за кривично право и криминологија“, Здружение за кривично право и криминологија на Република Македонија, Скопје. - (2015) „Компарација на трендовите на криминалитет: Република македонија – Европа. Дали криминалитетот се зголемува?“. <p>Груевска-Дракулевски, Александра, Мисоски, Бобан, Илиќ-Димоски, Дивна (2016) „Медиумите и криминалитетот и делинквенцијата“, Зборник на трудови од меѓународна конференција на тема Медиумите и човековите права, Правен факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.</p> <p>Давитковски, Борче, Мицковиќ, Дејан, Бужаровска, Гордана, Калаџиев, Гордан, Груевска-Дракулевски, Александра (2010) „Усогласеноста на домашното законодавство со Конвенцијата за правата на детето“ (2009) во рамки на Проектот Национален институционален консалтинг за компаративен преглед на македонското законодавство и Конвенцијата за правата на детето, УНИЦЕФ, 2009 (National institutional consultancy for a comparative review of the Macedonian legislation and the Convention on the Rights of the Child, UNICEF, 2009).</p> <p>Еби, Ф. М., (2005) „Криминалните трендови во Европа од 1990 до 2000 година“ во МРКПК, год. бр.2, Скопје: Печатница „2-ри Август“, Штип.</p> <p>Иѓњатовиќ, Ѓ, (1998) „Криминологија“, Београд: Номос.</p> <p>ИСППИ (2004) „Емпириска анализа на проблемите на децата во ризик и евалуација на постоечките заштитни фактори“, Скопје: Канцеларија на УНИЦЕФ.</p> <p>ИСППИ (2004) „Ефикасноста на мерките што се применуваат спрема малолетните лица“, Скопје: Канцеларија на УНИЦЕФ.</p> <p>Кајзер, Гинтер (1996), „Криминологија“, Скопје: Александрија.</p>
--	--

	<p>Камбовски, В., (2005) „Организиран криминал“, Скопје: 2 Август С-Штип.</p> <p>Камбовски, Владо (2002) „Казненоправната реформа пред предизвиците на 21-от век“, Скопје: Бато и Дивајн.</p> <p>Камбовски, Владо (2004) „Компаративна анализа на малолетничкото законодавство“, Скопје: Канцеларија на УНИЦЕФ.</p> <p>Камбовски, Владо (2006) „Казнено право (општ дел)“, Скопје: Печатница „2-ри Август“, Штип.</p> <p>Каневчев, Методија (2010) „Кривичен законик: интегрален текст со кратки упатства, објаснувања и регистар на поимите“, Скопје: 2 Август С Штип.</p> <p>Кралев, Тодор (2004) „Криминологија - преглед на основните поими“, Скопје: НИП Студентски збор.</p> <p>Лабовиќ, М., Тупанчески, Н. и Анастасовска, Дабовиќ, Ј. (2006) „Збирка на закони за антикорупција, Стоп за корупцијата“, Скопје, ФИООМ.</p> <p>Македонска ревија за кривично право и криминологија, Скопје: Здружение за кривично право и криминологија:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Превенција и заштита од сите форми на насилство врз жените и домашно насилство - Истанбулска конвенција“, бр.1, 2013. - „Економскиот криминалитет“ бр.1, 2009. - „Казнена политика во Република Македонија: Материјали за шестото советување на Здружението за кривично право и криминологија на Македонија, Охрид, 21-23 септември 2005“, МРКПК, Скопје: Печатница „2-ри Август“, Штип. - „Практична примена и координација меѓу институциите кои го спроведуваат казненото право во областа на царинските деликти“, бр.1 2006. <p>Марјановиќ, Ѓорѓи (1998) „Македонско кривично право (општ дел)“, Скопје: Просветно дело.</p> <p>Марјановиќ, Ѓорѓи (уредник) (1995) „Зборник во чест на Љупчо Арнаудовски“, Правен факултет, Скопје: Правен факултет.</p> <p>Марјановиќ, Момирска, Мирјана (2002) „Статистика на криминалитетот“, Скопје: Просветно дело.</p> <p>Нанев, Лазар (2007) „Стопански (економски) криминалитет“ (докторска дисертација), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје</p> <p>Пријавени, обвинети и осудени сторители на кривични дела во период од 1995 до 2004 година (полнолетни и малолетни), Статистички прегледи, Република Македонија, Државен завод за статистика, Скопје</p> <p>Проевски, Јован (1998) Кривичен законик (објаснувања, коментари, судска практика), Скопје: Агенција „Академик“.</p> <p>Саздовска, Малиш, М. (2005) „Криминалистичката полиција и еколошкиот криминалитет“, Скопје.</p>
--	---

	<p>Сулејманов, З. и Стојановски, Н. (2002) „Социјална патологија“, Скопје: Југореклам.</p> <p>Сулејманов, З., (2007) „Криминологија“, Скопје: Графос.</p> <p>Сулејманов, Зоран (2003) „Криминологија“, Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, Скопје.</p> <p>Тозија, Ф., Ѓорѓев, Д. и Чичвалиева, С. (2006) „Извештај за насилство и здравје во Република македонија и водич за превенција“, Скопје: Министерство за здравство.</p> <p>Чонева, Љ, Чачева, В., Арнаудовски, Љ., Станкова, М., Марковиќ, М. и Станковска, Г. (2007) „Малолетничкиот криминалитет во транзицијата во Република Македонија“, Скопје: ИСППИ.</p> <p><u>Странска литература:</u></p> <p>Aebi Marcelo, Gordon Barclay, Jörg - Martin Jehle and Martin Killias (2002) “European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics: Key findings”, Council of Europe.</p> <p>Aebi Marcelo Fernando, Kauko Aronmaa, Bruno Aubusson de Cavarlay, Gordon Barclay, Beata Gruszczuńska, Hanns von Hofer, Vasilika Hysi, Jörg - Martin Jehle, Martin Killias, Paul Smit, Cynthia Tavares, (2006) “European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics – 2006”, Third edition, Council of Europe.</p> <p>Aebi, Marcelo F. and Delgrande, Natalia (2008) Council Of Europe Annual Penal Statistics (Space I), PC-CP (2007)9 rev3, University Of Lausanne Switzerland (www.coe.int).</p> <p>Айдаров, Ѓордан (2002) „Криминологија“, Софија: Сиела-софт енд паблшинг.</p> <p>Ashworth, A. (2002) Sentencing, in Maguire, M., Morgan, R., and Reiner, R., (Eds.), The Oxford Handbook of Criminology, (third edition), New York: Oxford University Press Inc.</p> <p>Бурлакова, В. Н. и Кропачева, Н. М. (2002) „Криминологија“, Санкт-Петербургский государственный университет Юридический факультет СПбГУ: “Питер”.</p> <p>Council of Europe (2007) “Compendium of conventions, recommendations and resolutions relating to penitentiary questions”, Strasbourg</p> <p>Ignjatović, D., (2006) “Kriminologija”, Beograd: Nomos.</p> <p>Ignjatović, D., (2006) “Kriminološko nasleđe”, Beograd: Službeni glasnik.</p> <p>Konstantinović, Vilić, S. i Nikolić, Ristanović, V., (1998) „Kriminologija“, Studentski kulturni centar Niš, Niš: Omega.</p> <p>Maguire, M., Morgan, R., Reiner, R., (2002) "The Oxford Handbook of Criminology", third edition, Oxford University Press.</p> <p>Miladinović, V., (1983) “Povrat u krivičnom pravu”, Beograd: Izdavacka radna organizacija “Svetozar Marković”.</p> <p>Milosavljević, M., (1975) “Između neslobode”, Beograd: Mala edicija ideja.</p>
--	--

Milutinović, M., (1984) „Kriminalna Politika“, Beograd: Savremena Administracija.

Milutinović, M., (1979) “Kriminologija”, Beograd: Savremena Administracija.

Pinatel, J., (1963) “Criminologie”, Paris.

Šeparović, Z., (1981) “Kriminologija i socijalna patologija”, Zagreb: Pravni fakultet.

Singer, M., Vukadin, I. K. I Mraović, I. C., (2002) „Kriminologija“, Zagreb: Nakladni Zavod Globus, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Singer, Mladen i Todorović, Mikšaj Liljana (1993) “Delinkvencija mladih”, Globus Nakladni zavod: Zagreb.

Stankov, B., (2005) “Criminology: Theoretical Background”, Varna Free University.

* **Забелешка:** Преводи на Владата на РМ на теми: перење пари, тероризам, трговија со луѓе, компјутерски криминал, криминологија и др. Книгите може да се најдат во библиотеката на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

II-25688/d5 Применета криминалистичка анализа

II-25814/d14 Стратешко размислување во разузнавањето на криминалот

II-25816/d14 Истражување на криминалистичката анализа

II-25818/d14 Музичка пиратерија и теорија на криминалот

II-25919/d14 Организиран криминал

II-25930/d14 Глобален организиран криминал

II-25942/d14 Прирачник за транснационален криминал и правда

II-26020/d14 Клевета и навреда (од инкриминација до декриминализација)

II-26024/d14 Криминалистика

III-2869/d1 Перење пари

Закони (домашни)

Кривичен законик на Република Македонија.

Закон за кривична постапка.

Закон за правда за децата.

Закопи (странски)

Australian Criminal Code (on web).

California Penal Code (on web).

[Criminal Code of Canada](#) (on web).

[Criminal Code of Russia](#) (on web).

Criminal Justice Act (2003) London: Home Office, (on web).

Criminal Justice Act 1991 (1991) London: Home Office, (on web).

Criminal Justice Act 1993 (1993) London: Home Office, (on web).

[English Criminal Code](#) (on web).

[German Criminal Code](#) (on web).

Kazneni zakon Hrvatske, "Narodne novine" br. 110/97.

[Model Penal Code](#) (on web).

Кривичен законик на Германија ([Strafgesetzbuch, StGB](#)) од 1998 година.

Уголовный Кодекс Российской Федерации, (УК РФ) от 13.06.1996 N 63-ФЗ.

Меѓународни документи

Convention on the Rights of the Child, adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 44/25 of 20 November 1989, entry into force 2 September 1990, in accordance with article 49.

United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (The Riyadh Guidelines) adopted and proclaimed by General Assembly Resolution 45/112 of 14 December 1990.

United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice ("The Beijing Rules") adopted by General Assembly resolution 40/33 of 29 Nov. 1985.

Council of Europe, Committee of Ministers, Recommendation No. R (92) 17 of the Committee of Ministers to Member States Concerning Consistency in Sentencing (Adopted by the Committee of Ministers on 19 October 1992 at the 482nd Meeting of the Ministers' Deputies).

Страници на интернет

<http://www.crimereduction.homeoffice.gov.uk/ppo/ppominisite01.htm>

	<p>http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/steering_committees/cdcj/cj-s-vict/Rec%201583.pdf http://wcon2011.com/ http://www.esc-eurocrim.org/ http://www.defensesociale.org/home_i.htm http://www.worldsocietyofvictimology.org/ http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/steering_committees/cdpc/ http://www.coe.int/T/E/Legal_Affairs/Legal_co-operation/Steering_Committees/cdcj/ http://www.unicri.it/ http://www.heuni.fi/ http://bjc.oxfordjournals.org/ http://www.internetjournalofcriminology.com/ http://euc.sagepub.com/ http://www.wiley.com/bw/journal.asp?ref=0011-1384 http://www.ccja-acjp.ca/en/cjc.html http://www.australianacademicpress.com.au/Publications/Journals/Criminology/Criminology.htm http://www.ingentaconnect.com/content/oup/crimin http://www.pravo.hr/hljcpp http://www.pravo.hr/zbornik</p>
--	--